

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

OGŁOSZENIE CIĄGŁEGO NABORU WNIOSKÓW O DOFINANSOWANIE ZADAŃ Z ZAKRESU ROZWOJU INSTYTUCJI OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 „MALUCH+” 2022-2029

Minister Rodziny i Polityki Społecznej informuje, że działając na podstawie art. 62 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, a także zgodnie z punktem 5.2.7. Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2022–2029, zwanego dalej „Programem” ogłasza ciągły nabór wniosków o dofinansowanie tworzenia miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 i funkcjonowania nowoutworzonych miejsc opieki.

1. Na Program przeznaczono kwotę 5 466 776,4 tys. zł ze środków europejskich oraz środków krajowych na współfinansowanie w ramach FERS. Ze środków KPO Program finansowany jest w kwocie w wysokości 1 703 453,8 tys. zł. Uzupełniająco do tej kwoty ostatecznym odbiorcom wsparcia mogą przysługiwać środki pochodzące z budżetu państwa na finansowanie podatku VAT przypadającego na wydatki/koszty w ramach realizacji zadania finansowanego z KPO. Natomiast ze środków FERS Program finansowany jest w kwocie 3 763 322,6 tys. zł, z uwzględnieniem współfinansowania krajowego.

Po rozstrzygnięciu pierwszego naboru wniosków 27 kwietnia 2023 r. oraz zebraniu oświadczeń o przyjęciu dofinansowania do dyspozycji pozostało 1 265 000 437,54 zł, z tego:

- 378 202 391,44 zł ze środków KPO, co pozwoli utworzyć 6 946 miejsc¹;
- 197 728 530 zł ze środków FERS, co pozwoli utworzyć 15 933 miejsc²;
- 689 069 516,10 zł ze środków FERS, na dofinansowanie do funkcjonowania nowoutworzonych miejsc opieki.

Puła środków będzie aktualizowana po rozstrzygnięciu każdej tury naboru wniosków rozpatrzonych przez Wojewodów i podawana do publicznej wiadomości cyklicznie wraz z wynikami naboru danej tury zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik do ogłoszenia.

2. Środki KPO i FERS mogą pokryć do 100% wartości kosztów realizacji zadania polegającego na tworzeniu nowych miejsc opieki. **Nie jest wymagany wkład własny.** Środki FERS są również przeznaczone na dofinansowanie do funkcjonowania nowoutworzonych miejsc opieki przez 36 miesięcy.
3. O dofinansowywanie mogą ubiegać się podmioty działające na podstawie *ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*, tj.: jednostki samorządu terytorialnego, osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej (w tym uczelnie i współpracujące z nimi podmioty oraz pracodawcy). Nabór ciągły w pierwszej kolejności adresowany jest do gmin, na terenie których na dzień składania wniosku nie funkcjonuje żadna instytucja opieki nad dziećmi do lat 3.³ Wraz z wynikami naboru, publikowany będzie raport dotyczący gmin będących „białymi plamami”. Jeżeli pozostaną nierozdysponowane środki, zostaną udostępnione jst i podmiotom innym niż jst, przy czym pierwszeństwo pozyskania środków będą mieć gminy.
4. Środki finansowe z KPO mogą być przeznaczone na tworzenie nowych miejsc opieki wyłącznie w **żłobkach i klubach dziecięcych**, w tym miejsc dla dzieci z niepełnosprawnością lub wymagających

¹ W ramach wskaźnika KPO ma powstać łącznie do 30 czerwca 2026 r. 47 500 nowych miejsc opieki.

² W ramach wskaźnika FERS ma powstać łącznie do 31 grudnia 2026 r. 50 077 nowych miejsc opieki.

³ Informacja o gminach, które pozostaną „białymi plamami” po rozstrzygnięciu pierwszego naboru dostępne są na stronie internetowej resortu pod adresem: <https://www.gov.pl/web/rodzina/raport-dotyczacy-gmin-bedacych-bialymi-plamami-na-dzien-rozstrzygnięcia-pierwszego-naboru-wnioskow>

szczególnej opieki. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego środki mogą być przeznaczone na budowę lub renowację żłobków i klubów dziecięcych (zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego⁴) oraz zakup nieruchomości i infrastruktury (zakup gruntów i lokalów). Podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego mogą przeznaczyć środki wyłącznie na adaptację zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania, tj. dostosowanie budynków lub pomieszczeń do potrzeb dzieci (w tym z niepełnosprawnością), w tym do wymogów budowlanych, sanitarno-higienicznych, bezpieczeństwa przeciwpożarowego, organizacja kuchni, stołówek, szatni itp., w celu utworzenia żłobka lub klubu dziecięcego.

Środki z KPO mogą zostać przeznaczone na tworzenie nowych miejsc opieki, pod warunkiem, że na te miejsca nie zostały przeznaczone środki na tworzenie z FERS.

5. Ze środków FERS może być dofinansowane tworzenie nowych miejsc opieki w **żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów**, w tym miejsc dla dzieci z niepełnosprawnością lub wymagających szczególnej opieki. Zarówno w przypadku jednostek samorządu terytorialnego i podmiotów innych niż jednostki samorządu terytorialnego środki można przeznaczyć na:

- a) utworzenie miejsca opieki w ramach istniejącej instytucji opieki lub w nowoutworzonej instytucji opieki, na które podmiot nie otrzymał wsparcia ze środków KPO;
- b) dofinansowanie kosztów funkcjonowania przez 36 miesięcy (najpierw przez 12 miesięcy, a następnie przez kolejne 24 miesiące) wszystkich miejsc opieki nowoutworzonych zarówno ze środków FERS i ze środków KPO.

Środki z FERS mogą zostać przeznaczone na tworzenie nowych miejsc opieki, pod warunkiem, że na te miejsca nie zostały przeznaczone środki na tworzenie z KPO.

6. Dofinansowane jest tworzenie nowych miejsc opieki ze środków KPO i/lub FERS, a następnie funkcjonowanie przez 36 miesięcy utworzonych miejsc opieki.

Zgodnie z pkt 5.1 Programu, wysokość dofinansowania na tworzenie miejsc:

- a) z KPO dla jst wynosi 35 862 zł bez VAT na 1 nowo tworzone miejsce w żłobku lub klubie dziecięcym. Wysokość dofinansowania może zostać zwiększona o wartość podatku VAT, z wyjątkiem przypadków, gdy podmiot posiada prawną możliwość odzyskania tego podatku.
- b) z KPO na tworzenie miejsc dla podmiotów innych niż jst wynosi 12 410 zł z VAT na 1 nowotworzone miejsce w żłobku lub klubie dziecięcym. Dofinansowanie nie będzie uwzględniać wartości podatku VAT, jeśli podmiot posiada prawną możliwość odzyskania tego podatku.
- c) z FERS na tworzenie miejsc dla jst i podmiotów innych niż jst wynosi 12 410 zł z VAT na 1 nowotworzone miejsce w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna.

Kwota dofinansowania funkcjonowania nowoutworzonego miejsca opieki w żłobku, klubie dziecięcym i u dziennego opiekuna wynosi miesięcznie do ok. 837 zł.

Przydzielając środki na tworzenie nowych miejsc opieki i na dofinansowanie ich funkcjonowania przez łącznie 36 miesięcy (12 miesięcy, a następnie przez kolejne 24 miesiące), Minister przestrzega zasad określonych w pkt. 7.6. ogłoszenia bez uwzględniania algorytmu, który zgodnie z treścią Programu był wykorzystywany tylko raz, przy pierwszym naborze wniosków.

7. Nabór realizowany będzie według następujących zasad:

- 7.1. Nabór ma charakter ciągły, otwarty, tzn. każdy z adresatów wskazanych w rozdziale 3 Programu będzie mógł złożyć wniosek w dowolnym dla niego terminie po jego ogłoszeniu.

⁴ Uniwersalne projektowanie, o którym mowa w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), tj. projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania.

7.2. Wniosek można składać od 6 lipca 2023 r. Dokładny harmonogram przebiegu ciągłego naboru wniosków określony został w załączniku.

7.3. Nabór trwa do końca 2025 r. lub do momentu wyczerpania środków, bądź osiągnięcia wskaźników określonych w pkt. 2.1. Programu, co zostanie podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej: www.gov.pl/rodzina, w zakładce MALUCH+ 2022-2029.

7.4. Wnioski można składać wyłącznie w formie elektronicznej wskazując jako adresata urząd wojewódzki właściwy ze względu na położenie gminy, na terenie której prowadzona jest instytucja opieki lub planowane jest utworzenie instytucji:

- w przypadku gmin - za pośrednictwem formularza w Module 2 systemu teleinformatycznego Rejestr Żłobków,
- w przypadku powiatów, województw, podmiotów innych niż jst - za pośrednictwem formularza RKZ-6 na Portalu Informacyjno-Uslugowym Emp@tia (PIU Emp@tia).

7.5. Wnioski ocenia i kwalifikuje wojewoda zgodnie z zapisami rozdziału 7 Programu oraz harmonogramem, określonym w załączniku.

7.6. Minister, po dokonaniu czynności przez wojewodę, dokonuje podziału środków w każdej turze naboru wniosków, określonej w załączniku, w dwóch etapach:

- 1) w pierwszym etapie, podział dotyczy jst i podmiotów innych niż jst tworzących nowe miejsca opieki nad dziećmi do lat 3, w gminach, na terenie których na dzień składania wniosku w danej turze nie funkcjonują żadne instytucje opieki, przy czym pierwszeństwo ma gmina, a podmiot inny niż jst otrzyma środki w tym kroku, jeśli gmina nie złoży wniosku dotyczącego planowanej instytucji,
- 2) w ramach drugiego etapu, o ile będą dostępne środki, podział środków zostanie dokonany wśród jst i podmiotów innych niż jst chcących uzyskać dofinansowanie na tworzenie miejsc opieki, przy czym pierwszeństwo ma gmina,
- 3) w obu etapach, w sytuacji gdy zgłoszone zapotrzebowanie będzie przekraczało posiadane środki, Minister uwzględni przy podziale następujące kryteria:
 - liczba miejsc opieki w gminie w stosunku do liczby dzieci w wieku 1-2 lata (punktacja od 0 do 1 pkt, czyli od największej do najmniejszej wartości);
 - dochód gminy per capita wg danych z Banku Danych Lokalnych GUS⁵ (punktacja od 0 do 1 pkt, czyli od najwyższych do najniższych dochodów).
- 4) W przypadku wniosków złożonych przez powiat lub województwo ww. kryteria będą weryfikowane w stosunku do gminy, na terenie której mają powstać miejsca opieki. Po zebraniu od wojewodów informacji o wnioskach zakwalifikowanych do Programu w danej turze, Minister, biorąc pod uwagę cel Programu w zakresie zwiększenia liczby miejsc opieki na terenie gmin, gdzie nie funkcjonują żadne instytucje opieki (tzw. białe plamy), udział instytucji publicznych w stosunku do instytucji niepublicznych na terenie danej gminy i środki pozostające do dyspozycji, pod warunkiem zachowania zasad przewidzianych w KPO i FERS, może podjąć decyzję w uzgodnieniu z Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej o nierozdysponowaniu pełnej puli środków przewidzianych w danej turze naboru.
- 5) W przypadku, o którym mowa w ppkt. 4 oraz w przypadku wyczerpania środków pozytywna ocena i kwalifikacja wniosku przez wojewodę nie jest równoznaczna z przyznaniem dofinansowania.

⁵ W przypadku niedostępności danych GUS, zostanie wykorzystany dochód gminy per capita na podstawie wskaźnika G

8. Harmonogram, będący załącznikiem do ogłoszenia, może ulec zmianom w zależności od liczby wniosków i podziału środków w danej turze. **Wyniki** poszczególnych tur naboru oraz dane wnioskodawcy zostaną podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej: www.gov.pl/rodzina, w zakładce **MALUCH+ 2022-2029**, w terminach określonych w załączniku.

9. Szczegółowe zasady naboru zawiera *Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH +2022-2029*, do którego na podstawie pkt 10.3. Programu, wprowadza się następujące zmiany:

9.1. zmianę polegającą na przesunięciu w naborze ciągłym momentu w jakim podmioty inne niż jst muszą posiadać dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu na moment podpisania umowy oraz rozszerzenie dla wszystkich wnioskodawców katalogu tytułów prawnych do lokalu, poprzez nadanie nowego brzmienia poniższym punktom Programu:

a) pkt 6.2. otrzymuje brzmienie: „Wnioski powinny być wypełnione kompletnie.”

b) pkt 8.1.3.1. otrzymuje brzmienie: „dokument potwierdzający odpowiednio własność gruntu / budynku / lokalu:

- w przypadku jst akt notarialny potwierdzający własność gruntu / wypis z rejestru gruntów / odpis zwykły z księgi wieczystej w przypadku planowanej budowy budynku lub w przypadku dostosowania otoczenia instytucji opieki niezbędnego do jej prowadzenia lub
- w przypadku jst umowa przedwstępna kupna gruntu / budynku / lokalu w przypadku planowanego zakupu gruntu / budynku / lokalu lub
- w przypadku jst dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu, w którym będzie prowadzony żłobek, klub dziecięcy lub będzie sprawowana opieka przez dziennego opiekuna (tytułem prawnym do lokalu jest m.in. akt notarialny potwierdzający własność lokalu, umowa najmu ze wskazanymi warunkami i okresem najmu, umowa dzierżawy, umowa użyczenia).”

c) pkt 8.1.4.1 otrzymuje brzmienie: „dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu, w którym będzie prowadzony żłobek, klub dziecięcy lub będzie sprawowana opieka przez dziennego opiekuna (tytułem prawnym do lokalu jest m.in. akt notarialny potwierdzający własność lokalu, umowa najmu ze wskazanymi warunkami i okresem najmu, umowa dzierżawy, umowa użyczenia).”

9.2. zmianę dotyczącą publikacji wyników naboru wniosków poprzez dodanie pkt. 7.8.1. po pkt. 7.8. o następującym brzmieniu:

„W wynikach podziału środków podawane są do publicznej wiadomości dane o rozpatrzonych wnioskach, w tym:

- Numer wniosku;
- Rodzaj podmiotu;
- Oznaczenie podmiotu;
- Dane adresowe w tym: nazwa województwa, gminy, miejscowość, ulica, numer domu, lokalu, kod pocztowy;
- Forma opieki;
- Nazwa instytucji;
- Wnioskowana kwota;
- Liczba miejsc opieki do utworzenia;
- Status wniosku;
- Kwota dofinansowania przyznana przez ministra;
- Liczba miejsc opieki objętych dofinansowaniem.”

9.3. zmianę w zakresie możliwości zlecenia przez gminę organizacji opieki poprzez nadanie następującego brzmienia poszczególnym punktom Programu:

a) w akapicie pierwszym pkt 2.2. Programu zdanie zaczynające się od „Gminy mogą (...)” otrzymuje następujące brzmienie:

„Gminy mogą:

- samodzielnie organizować opiekę lub

- zlecać organizację opieki podmiotom innym niż jst z wyłączeniem instytucji publicznych na podstawie art. 61 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, z zastosowaniem odpowiednio przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, z późn. zm.) lub na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 407 z późn. zm.), lub

- organizować opiekę w porozumieniu z innymi gminami na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), tj. na podstawie porozumienia międzygminnego”.

b) pkt 3.1.1. otrzymuje brzmienie:

„Gminy mogą samodzielnie organizować miejsca opieki lub zlecać organizację miejsc opieki podmiotom innym niż jst z wyłączeniem instytucji publicznych na podstawie art. 61 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, z zastosowaniem odpowiednio przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, z późn. zm.) lub na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 407, z późn. zm.), tj. w ramach formuły partnerstwa publiczno-prywatnego lub mogą organizować opiekę w porozumieniu z innymi gminami na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), tj. na podstawie porozumienia międzygminnego. W przypadku gdy gmina zdecyduje się na zlecenie usług opieki podmiotom innym niż jst z wyłączeniem instytucji publicznych, miejsca będą pozostawały pod nadzorem gminy i będą dostępne dla rodziców na takich warunkach (zasady rekrutacji i wysokość opłat rodziców), jak gdyby miejsca te były tworzone przez gminy. W przypadku ww. zlecenia organizacji opieki gmina zawsze będzie ostatecznym odbiorcą wsparcia, zobowiązany do zapewnienia realizacji wsparcia zgodnie z wymogami Programu Maluch+, rozliczenia zadania i zapewnienia trwałego nadzoru w okresie jego realizacji. W przypadku organizacji opieki w porozumieniu z innymi gminami, jedna gmina zawsze będzie ostatecznym odbiorcą wsparcia, zobowiązany do zapewnienia realizacji wsparcia zgodnie z wymogami Programu Maluch+, rozliczenia zadania i zapewnienia trwałego nadzoru w okresie jego realizacji.”

9.4. zmianę polegającą na rozszerzeniu katalogu form zabezpieczenia należytego wykonania umowy nadając następujące brzmienie pkt 8.2.4.:

"Zabezpieczenie, o którym mowa w pkt 8.2.3., wnoszone jest w jednej z form (lub w formach) wskazanych przez wojewodę – w formie weksla, weksla in blanco, hipoteki, zastawu, zastawu rejestrowego zabezpieczonego dodatkowo cesją polisy ubezpieczeniowej, gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej, dobrowolnego poddania się egzekucji, o którym mowa w art. 777 § 1 ust. 5 Kodeksu postępowania cywilnego. Zabezpieczenie w ramach zadania polegającego na tworzeniu miejsc opieki w przypadku podmiotu innego niż jst powinno być, z zastrzeżeniem weksla in blanco, ustanowione na kwotę nie mniejszą niż wysokość przyznanego dofinansowania."